

Fővárosi Ítéltábla mint harmadfokú bíróság
5.Bhar.280/2013/5. szám

A Fővárosi Ítéltábla mint harmadfokú bíróság a Budapesten, a 2014. év március hó 7. napján megtartott nyilvános ülésen meghozta a következő

VÉGZÉS:

A közúti baleset gondatlan okozásának vétsége miatt vádlott ellen indított büntetőügyben a Fővárosi Törvényszék mint másodfokú bíróság 27.Bf.5387/2013/6. számú ítéletét **helybenhagyja**.

A végzés ellen további fellebbezésnek nincs helye.

INDOKOLÁS:

A Btk. 187. § (1) bekezdésébe ütköző közúti baleset gondatlan okozásának vétsége miatt a vádlott ellen a BRFK Közlekedésrendészeti Főosztály Közlekedés- Baleseti Osztálya indított nyomozást, melyet - mivel a nyomozás adatai alapján nem állapítható meg bűncselekmény elkövetése és az eljárás folytatásától sem várható eredmény - a Be. 190. § (1) bekezdés b) pontja alapján megszüntetett.

A határozat ellen a sértett panaszt terjesztett elő, melyet a Budapesti VI. és VII. Kerületi Ügyészség B.VI-VII.K.6443/2010/4-I. számú határozatával elutasított. Ezt követően a sértett a törvényes határidőn belül jogi képviselője útján pótmagánvádat terjesztett elő, melyben a vádlottat 1 rendbeli, a Btk. 187. § (1) bekezdésébe ütköző közúti baleset gondatlan okozásának vétségével vádolta. Az eljárás későbbi szakaszában a vádat a Btk. 187. § (2) bekezdés a) pontja szerint minősülő cselekményre módosította.

A Budapesti II. és III. Kerületi Bíróság a 2012. december 4. napján kihirdetett 10.B.1716/2011/19. számú ítéletével a vádlott bűnösségét közúti baleset gondatlan okozásának vétségében (Btk. 187. § (2) bekezdés a) pont) állapította meg, és ezért őt 2 év időtartamra próbára bocsátotta. Rendelkezett az eljárás során felmerült bűnügyi költség viseléséről is.

Az elsőfokú bíróság a marasztaló ítéletében a KRESZ 34. § (8) bekezdés e) pontjának megsértését róta a vádlott terhére, mely KRESZ szakaszt egyúttal „rendszerintanilag” is értelmezett. Ennek értelmezésekor arra hivatkozott, a KRESZ 34. § (9) bekezdése ugyan megállapítja, hogy a 34. § (8) bekezdés d) és e) pontjában írt tilalom nem vonatkozik a kétkerekű motorkerékpárnak, a

segédmotoros kerékpárnak és a kerékpárnak gépjárművel történő előzésére, azonban az ítéletben kifejtett érvelés szerint a kereszteződésben, illetve a kereszteződés előtt csak akkor megengedett a KRESZ 34. § (8) bekezdés e) pontjának alapján az egy nyomon haladó járművek előzése, ha az nem jár az út menetirány szerinti baloldalának igénybevételével, mivel csak így szolgálhatja megfelelően a közlekedés biztonságát. E szakaszok tehát csak együtt értelmezhetők.

Az elsőfokú ítélet ellen a vádlott és védője jelentettek be írásban is részletesen megindokolt fellebbezést. A fellebbezésben a védő hivatkozott a KRESZ 34.§ (9) bekezdésében írtakra, továbbá arra is, hogy a sértett a balra kanyarodást szabálytalanul hajtott végre, mivel nem húzódott a kanyarodási szándékát jelezve a felezővonal közelébe, és nem győződött meg a kanyarodás megkezdése előtt arról sem, hogy a motorkerékpár előzését nem kezdte-e meg más jármű.

A Fővárosi Törvényszék mint másodfokú bíróság a 2013. június 6. napján kihirdetett 27.Bf.5387/2013/6. számú ítéletével az elsőfokú ítéletet megváltoztatta és a vádlottat az ellene a Btk. 187.§ (2) bekezdés a) pontjában meghatározott közúti baleset okozásának vétsége miatt emelt vád alól felmentette.

Megállapította, hogy az elsőfokú eljárás során felmerült bűnügyi költséget az állam viseli.

A Fővárosi Törvényszék a felülbírálat során rögzítette, hogy az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás részben megalapozatlan, mivel hiányos, illetve a sértett úttest közepére történő behúzódásának, illetve a vádlott által vezetett gépkocsi előzésének időbeli viszonyát tekintve iratellenes is, melyből eredően téves ténybeli következtetéseket is tartalmaz.

Ugyanakkor megállapította, hogy a megalapozatlanságot az iratok tartalma alapján orvosolni lehet és ezért az elsőfokú tényállást kiegészítette, illetve pontosította az alábbiak szerint.

Rögzítette, hogy az utca földút, mely az úthoz való csatlakozása előtt 50 métert meg nem haladó hosszban szilárd burkolattal van ellátva.

Az elsőfokú ítélet indokolásából a tényállásba emelte, hogy a „Főútvonal” táblát nem rögzítenek, az utcában nincs kitéve elsőbbséget szabályozó tábla, és az úton sincs „Útkereszteződés alárendelt úttal” tábla sem.

Mellőzte a kereszteződésben a jobbkékszabály irányadóságára vonatkozó elsőfokú ítéleti ténymegállapítást.

Ugyancsak mellőzte az elsőfokú ítélet 2. oldalának utolsó előtti bekezdéséből az „ezzel egyidőben” kifejezést.

Kiegészítette az elsőfokú tényállást azzal is, hogy valószínűsíthetően a sértett balrahúzóási manőverének kezdetén a vádlott az előzési manőverét már

megkezdte, részben már áttért a szemből jövők sávjába, azaz a sértett számára a személygépkocsinak az előzési szándéka már felismerhető lehetett.

Rögzítette azt is, hogy a vádlotti jármű haladási sebességéhez tartozó féktávolságon belül vált csak észlelhetővé a sértett balra kanyarodása által jelentett veszélyhelyzet a vádlott számára.

Rögzítette, hogy a vádlott részéről késedelem nem bizonyítható.

Kiegészítette a tényállást azzal is, hogy azonos reakciópontból a vádlotti járművet 22-29 km/óra sebességről, lassító fékezéssel 23-27 km/óra sebességről lehetett volna megállítani. "

A másodfokú bíróság a helyesbített és ekként már irányadó tényállás alapján megállapította, hogy az elsőfokú bíróság döntése nem helytálló, mivel a kereszteződésben érvényesülő előzési tilalom elsősorban az elsőbbségi szabály teljesülését szolgálja és egyáltalán nem a balra kanyarodás biztosítására szolgáló norma, hiszen ez utóbbit a KRESZ 34.§ (4) bekezdés a) pontjában írt rendelkezéssel kívánta a törvényalkotó biztosítani.

Továbbmenően kifejtette a Fővárosi Törvényszék azt is, hogy a KRESZ 34.§ (8) bekezdés e) pontjával kapcsolatos elsőfokú bírói értelmezés - bár tartalmaz logikus elemeket - azonban az idézett jogi norma grammatikai értelmezésével szembenáll és csak hosszabb okfejtés alapján vezethető le, amely okfejtés még egy közlekedési szakember számára is csak nehezen értelmezhető.

Mindezek alapján megállapította, hogy az elsőfokú bíróság olyan szabályszegést rótt a vádlott terhére, amely a baleset tekintetében relevanciával egyáltalán nem bír.

Kifejtette, hogy a lefolytatott eljárás során kétséget kizáróan nem nyert bizonyítást, hogy a vádlott a balesettel okozati kapcsolatba hozható KRESZ szabályt sértett volna meg, ezért a vádlottat a Be. 352.§ (1) bekezdés b) pontjára figyelemmel a Be. 352.§ (3) bekezdése alapján az eltérően értékelt bizonyítékokra tekintettel a Be. 331.§ (1) bekezdésében foglalt rendelkezések szerint az ellene emelt vád alól bizonyítottság hiányában felmentette, figyelemmel a Be. 6.§ (3) bekezdés b) pontjában írtakra.

A másodfokú ítélet ellen a pótmagánvádló és jogi képviselője jelentettek be utóbb írásban is részletesen megindokolt fellebbezést a másodfokú határozat megváltoztatása, a vádlott bűnösségének megállapítása és vele szemben büntetés kiszabása végett.

A beadványban értékelésre került mind az első-, mind a másodfokú bíróság jogi álláspontja, illetve a másodfokú bíróság jogi álláspontjának kritikája is. A fellebbezésben leírt érvelés szerint helytelen és kifogásolható a Fővárosi Törvényszék azon álláspontja, hogy kereszteződésben úgy lehet megelőzni egy motorkerékpárt, hogy az előzés végrehajtásához a menetirány szerinti bal oldali forgalmi sávot teljes egészében el lehet foglalni. A kifejtett álláspont szerint ez főként azért helytelen és elfogadhatatlan álláspont, mert az ilyen módon

végrehajtott előzést a KRESZ gépkocsi esetében kifejezetten tilalmazza a rendkívül veszélyessége miatt. Nem indokolja semmi, hogy pusztán azért, mert motorkerékpárról van szó az ilyen módon kereszteződésben végrehajtott előzést szabályosnak lehessen tekinteni.

A KRESZ 34.§ (9) bekezdésében írt rendelkezés nem ad felmentést a közlekedés résztvevői számára a 34.§ (1) bekezdés a) pontja alól, így összességében a KRESZ ezen szakaszának helyes értelmezése úgy hangzana, „kereszteződésben előzni tilos, de ha a kétkerekű motorkerékpár előzése nem jár a szemközti sávba történő áthajtással, akkor az előzni szándékozó gépjárművezető elhaladhat a kétkerekű motorkerékpár mellett”.

Továbbmenően a fellebbezés utalt a KRESZ 34.§ (1) bekezdés d) pontjában írt szabályra is, vagyis arra, hogy az előzés során a járművek változatlan haladási irányát figyelembe véve a vádlott nem tudott volna az előzés közben megfelelő oldaltávolságot tartani, mivel az mindössze 20-30 cm-ben lenne meghatározható, ami a jelentős sebességkülönbségre is tekintettel fokozott veszélyt jelent.

A fellebbezésben írt érvelés szerint akkor járt volna el helyesen a vádlott, hogyha eláll a szándékától, nem hajtja végre az előzést a kereszteződésben, hanem megvárja, míg olyan útszakaszra ér, ahol az út kiszélesedik és nagyobb biztonsággal haladhat el a motorkerékpár mellett.

Mindezek alapján indítványozta annak megállapítását, hogy a vádlott megszegte a KRESZ 34.§ (8) és (9) bekezdésében foglalt, a 34.§ (1) bekezdés d) pontjában foglalt, a 34.§ 1/h. pontjában foglalt, valamint a KRESZ 3.§ 1/c. pontjában foglalt szabályokat, ezzel okozójává vált a közúti balesetnek, melynek során a sértett maradandó sérülést szenvedett, így a vádlott bűnössének megállapítása és büntetés kiszabása szükséges.

A harmadfokú bíróság a Be. 387.§ (1) bekezdése alapján a pótmagánvádlói fellebbezéssel megtámadott másodfokú ítéletet az azt megelőző első- és másodfokú eljárással együtt teljes terjedelmében bírálta felül abból a szempontból is, hogy az eljárási szabályokat az első-, illetve a másodfokú bíróság betartotta-e, illetve, hogy a másodfokú bíróság által megállapított tényállás megalapozott-e, vagy sem.

A felülbírálat során megállapította, hogy a mind az első-, mind pedig a másodfokú bíróság a perrendi szabályokat maradéktalanul betartotta.

Megállapítható, hogy az elsőfokú bíróság az eljárása során a releváns bizonyítékokat feltárta, és helyesen járt el akkor is, amikor a sértett által becsatolt műszaki szakértői véleményét okirati bizonyítékként kezelte.

Ugyancsak helyesen döntött, amikor a nyomozati eljárás során beszerzett műszaki szakértői vélemény kiegészítésére hívta fel az igazságügyi szakértőt, a pótmagánvádló által becsatolt műszaki szakértői véleményben rögzítettek tekintettel.

Törvényesen fogadta el az elsőfokú bíróság az igazságügyi szakértő kiegészítő szakvéleményét, mely alapján megállapíthatóvá vált, hogy az ütközés előtt a motoros nem haladhatott az úttest közepén a képzeletbeli felezővonalon, hiszen magára az ütközésre került sor ezen a helyen és ekkor a motorkerékpár már teljesen balrafordult helyzetben volt.

Ugyancsak törvényesen és megalapozottan állapította meg, hogy a két műszaki szakértői vélemény között az ügy lényegét érintő megállapítások tekintetében ellentét nincs, így törvényesen utasította el a szakértők együttes meghallgatására, valamint a helyszíni tárgyalás tartására irányuló bizonyítási indítványokat.

Az elsőfokú bíróság azonban a bizonyítékok mérlegelése során egyrészt nem tulajdonított jelentőséget a KRESZ 34.§ (4) bekezdésében írt rendelkezésnek, másrészt a tényállásban a beszerzett bizonyítékokkal ellentétes megállapításokat tett, és tényből tényre is helytelenül következtetett.

Mindezt helyesen ismerte fel a Fővárosi Törvényszék és megalapozottan helyesbítette, illetve pontosította az elsőfokú ítéleti tényállást a másodfokú határozat 3. oldalán írtak szerint.

A harmadfokú bíróság a felülbírálat során megállapította, hogy a másodfokú bíróság tényállás kiegészítésének és helyesbítésének eredményeként vált az ítéleti tényállás minden tekintetben megalapozottá, hiánytalanná és az iratok tartalmával egyezővé, ezért ezt a tényállást tekintette irányadónak a harmadfokú eljárásban is.

A helyesbített tényállás alapján a harmadfokú bíróság álláspontja szerint megalapozottan és helytállóan jutott a másodfokú bíróság arra a következtetésre, hogy a vádlott terhére olyan KRESZ szabályszegés bizonyíthatóan nem róható fel, amely a bekövetkezett balesettel releváns okozati összefüggésben állna.

Megállapítható, hogy a baleset egy földút és egy szilárd burkolatú út kereszteződésében történt, ahol a KRESZ 34.§ (9) bekezdése szerint nem volt tilos a motorkerékpár gépkocsival történő megelőzése.

A kiegészített műszaki szakértői vélemény alapján az is rögzíthető, hogy a sértett az ütközés előtt mindössze 2-2,5 másodperccel korábban kezdte meg csak a képzeletbeli felezővonal mellé történő behúzódását, így balrakanyarodási szándéka egyáltalán nem volt felismerhető korábban, az akkor már előzésben lévő és részben a baloldali forgalmi sávba áttért vádlotti jármű számára.

A szakértői véleményének adatai alapján megállapítható, hogy a vádlott 9-12 méterre volt a későbbi ütközési ponttól akkor, amikor számára a veszélyhelyzet észlelhetővé vált, vagyis már féktávolságon belül észlelte a sértett balra kanyarodási szándékát, illetve a balra kanyarodásának a tényét. Az is rögzíthető a bizonyítékok alapján, hogy a vádlott a veszélyhelyzet észlelésekor azonnal vészfékezett, így terhére észlelési, vagy cselekvési késedelmet bizonyíthatóan megállapítani nem lehet.

Mindezek alapján helyesen döntött a másodfokú bíróság, amikor a vádlottat az ellene emelt vád alól bizonyítékok hiányában felmentette.

Az elsőfokú bíróság jogi álláspontjával és az elsőfokú ítélet 6. oldalán alján, valamint a 7. oldal első bekezdésében kifejtettekkel kapcsolatban nyomatékosan hangsúlyozza az ítélőtábla, hogy a KRESZ olyan közlekedési normákat ír elő, amelyeket a járművezetőknek a forgalomban feltétel nélkül alkalmazniuk kell, hiszen a forgalmi viszonyok között nincs is idő arra, hogy mérlegeljék a különböző rendelkezések értelmezése alapján, hogy mikor cselekszenek helyesen. Továbbmenően hangsúlyozza az ítélőtábla azt is, hogy a bíróság jogalkalmazó és nem jogalkotó, és bár lehetősége van arra, hogy joghézag esetén, illetve az ítélkezési gyakorlat alakítása érdekében a jogi normákat értelmezze, ez nem terjedhet odáig, hogy a jogalkotó szándékától eltérő, azzal egyenesen szembenálló magyarázatát adja egy egyébként kötelezően alkalmazandó, világosan megfogalmazott jogszabályi rendelkezésnek.

Mindezek alapján a harmadfokú bíróság a Be. 393.§, illetve a Be. 394.§ rendelkezései szerint lefolytatott eljárás keretében megállapította, hogy a másodfokú bíróság határozata minden tekintetben helytállóan, ezért a Be. 397.§-a szerinti a Fővárosi Törvényszék ítéletét helybenhagyta.

Budapest, 2014. év március hó 7. napján

Máziné dr. Szepesi Erzsébet sk.

a tanács elnöke

dr. Halász Irén sk.

Németh Nándor sk.

előadó bíró

dr.

bíró

A Fővárosi Törvényszék 27.B.5387/2013/6. számú ítélete a Fővárosi Ítélőtábla mint harmadfokú bíróság 5.Bhar.280/2013/5. számú végzése folytán 2014. év március hó 7. napján jogerőre emelkedett.

Budapest, 2014. év március hó 7. napján

Máziné dr. Szepesi Erzsébet sk.

a tanács elnöke

A kiadmány hitelül:

Moncz Tímea

tisztviselő